

Sygn. akt I ACa 1135/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jamróg
Sędziowie:	SSA Józef Wąsik (spr.) SSA Paweł Czepiel
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2018 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa P. B.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zadośćuczynienie, rentę i ustalenie

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 16 marca 2017 r. sygn. akt I C 322/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 700zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Józef Wąsik SSA Sławomir Jamróg SSA Paweł Czepiel

Sygn. akt I A ca 1135/17

UZASADNIENIE

P. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) **SA** na jego rzecz: kwoty 52 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, kwoty po 873. 60 zł miesięcznie, tytułem renty, począwszy od marca 2014 r. płatnej do dnia 10 każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności każdej renty, kwoty 16 598.40 zł tytułem zaległej renty za okres od 1.08.2012 r. do 28.02.2014 r. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód wniósł również o ustalenie, że

strona pozwana będzie odpowiedzialna w przyszłości za dalsze szkody doznane przez powoda, które mogą się ujawnić w przyszłości jako następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 23.07.2012 roku, a to w związku z wypadkiem z dnia 23.07.2011 r.

Strona pozwana (...) S.A. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Potwierdziła, iż powód uległ wypadkowi w dniu 23.07.2012 r., a po zgłoszeniu szkody, strona pozwana przeprowadziła postępowanie likwidacyjne na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów oraz opinii lekarzy specjalistów. Świadczenie z tytułu zadośćuczynienia ustalono na kwotę 16.000 złotych, co jest kwotą odpowiednią, uwzględniającą doznany przez powoda uszczerbek na zdrowiu, charakter i rozmiar obrażeń będących następstwem wypadku oraz związanych z nim cierpień fizycznych i psychicznych. Uwzględniając natomiast stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody w rozmiarze 50%, wypłacono powodowi kwotę 8.000 złotych. Strona pozwana wskazała, iż jednocześnie wypłaciła powodowi kwotę 250 złotych (po uwzględnieniu stopnia przyczynienia się) tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 16 marca 2017r:

1/ zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 52.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 czerwca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie o dania 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

2/ zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. B. rentę w kwocie 529,00 zł od dnia 1 marca 2014 roku płatną z góry do dnia 10-ego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat tytułem renty;

3/ zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 14.155,00 zł tytułem skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 sierpnia 2012 roku do dnia 28 lutego 2014 roku wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 czerwca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dania 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

4/ ustalił odpowiedzialność na przyszłość strony pozwanej (...) S.A. w W. za dalsze szkody doznane przez powoda P. B., które mogą się ujawnić w przyszłości jako następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 23 lipca 2012r.;

5/ oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

6/ zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 7.045,00 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu;

7/ nakazał ściągnąć od powoda P. B. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 943,00 zł (dziewięćset czterdzieści trzy złote) tytułem częściowego zwrotu tymczasowo poniesionych wydatków;

8/ nakazał ściągnąć od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 10.850,00 zł (dziesięć tysięcy osiemset pięćdziesiąt złotych) tytułem częściowego zwrotu tymczasowo poniesionych wydatków.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 lipca 2012 roku w M. kierujący samochodem marki S. S. K. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że wykonując manewr skrętu w lewo nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniu i doprowadził do zderzenia z motocyklem marki (...), powodując nieumyślnie wypadek w wyniku którego pasażer motocykla P. B. doznał licznych obrażeń ciała, które stanowiły chorobę realnie zagrażającą jego życiu.

W chwili zdarzenia, P. B. nie miał na głowie założonego kasku ochronnego. Gdyby powód miał na sobie wówczas kask, doznane przez niego obrażenia ciała byłyby mniejsze. Wyrokiem Sądu Rejonowego (...)w K. z dnia 4 marca 2013

roku w sprawie sygn. akt II K 57/13/K, S. K. został uznany za winnego popełnienia wyżej opisanego czynu, to jest przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby.

S. K. posiadał umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych zawartą z (...) S.A. z siedzibą w S. (bezsporne).

W wyniku wypadku z dnia 23 lipca 2012 roku powód P. B. stracił przytomność. Został przetransportowany do (...) Szpitala (...) w K., gdzie na Oddziale Ratunkowym poddano go przeglądowemu badaniu TK głowy, klatki piersiowej, tomografii komputerowej stawu i kręgosłupa szyjnego, przeprowadzono USG brzucha i przestrzeni zaotrzewnowej oraz wykonano zdjęcie rtg kości miednicy.

Następnie powód z ostrą niewydolnością oddechową, został przewieziony na Oddział Intensywnej Terapii i Anestezjologii.

U powoda rozpoznano uraz wielonarządowy, złamanie kości skroniowej i ciemieniowej lewej, krwawienie podpajęczynówkowe, krwiak przymózgowy nad prawą półkulą mózgu, stłuczenie mózgu, ranę szarpaną okolicy pachwiny prawej.

P. B. był poddawany kolejnym badaniom, w tym ponownie przeprowadzono TK głowy, które wykazało nowe ogniska krwotoczne. Wdrożono wobec niego intensywną farmakoterapię. Powód przeszedł konsultacje psychiatryczną oraz neurologiczną. Konsultacja psychiatryczna wynikała z zachowania powoda, a mianowicie jego pobudzenia psychoruchowego, agresji, dezorientowania, utrudniania procedur i zabiegów medycznych. W związku z wymienionymi objawami zalecono terapię doustną H..

W wyniku zastosowanego leczenia uzyskano poprawę stanu ogólnego i neurologicznego powoda, co skutkowało przewiezieniem go w dniu 1 sierpnia 2012 roku na Oddział Neurologiczny. Następnie przeprowadzona konsultacja psychiatryczna skutkowała zakwalifikowaniem powoda do dalszego leczenia w Oddziale Psychiatrycznym z powodu utrzymujących się stanów dezorientacji, urojeniowych interpretacji zachowań otoczenia, obniżonego nastroju, drażliwości, zaburzeń koncentracji, uwagi i pamięci, uczucia nadmiernego napięcia emocjonalnego oraz zaburzeń snu. Na Oddziale zastosowano leczenie farmakologiczne, kontakt indywidualny miał charakter wspierający i edukacyjny. Wykonano ponowne badanie TK głowy. W wyniku prowadzonej terapii uzyskano poprawę stanu psychicznego. Badanie psychologiczne wykazało obecność wskaźników patologii organicznej (...). Stwierdzono zespół zaburzeń poznawczych, afektywnych, emocjonalnych, pourazowych. Kolejne konsultacja neurologiczna wiązała się z zaleceniem kontynuowania leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego w Rejonie oraz stosowaniem przepisanych leków.

W dniu 17 sierpnia 2012 roku P. B. został wypisany z (...) Szpitala (...) w K., na własną prośbę w stanie ogólnym dobrym, z zaleceniem kontynuacji terapii w trybie ambulatoryjnym. Dowód: dokumentacja lekarska z (...) Szpitala (...) w K., k. 18-20; 60-88

W następnych dniach powód korzystał z usług Centrum Medycyny Profilaktycznej w K., Poradni Neurologicznej, gdzie skierowano go na rezonans magnetyczny oraz zalecono dalsze stosowanie leków przepisanych przez lekarza psychiatrę. Dowód: dokumentacja lekarska, k. 53

P. B. w pierwszej połowie 2013 roku korzystał z usług Centrum Medycznego (...) Spółka Jawna z poradni ortopedycznej oraz neurologicznej, w której rozpoznano u niego uraz śródczaszkowy, a także z poradni zdrowia psychicznego (...) Szpitala Klinicznego z Polikliniką, gdzie zalecono kontynuację leczenia. Wizyta w pierwszej z wymienionych placówek wiązała się z kosztem 100 złotych za każdą wizytę.

Dowód: zaświadczenie lekarskie, k. 21; dokumentacja medyczna, k. 56-57

Pismem z dnia 14 marca 2013 roku powód zawnioskował do strony pozwanej o wypłatę świadczeń w zakresie szkody osobowej. Wskazano, iż zgłoszenie następuje na podstawie art. 444 § 1 k.c. (koszty leczenia i rehabilitacja) oraz art. 445 § 1 k.c. (zadośćuczynienie pieniężne). We wniosku nie wskazano wysokości żądanych kwot.

Po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską powoda, strona pozwana w dniu 15 maja 2013 roku przyznała P. B. kwotę 16.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 200 złotych tytułem kosztów leczenia, które to kwoty należało pomniejszyć o 50% przyczynienie się powoda do powstania szkody. W związku z powyższym, powodowi wypłacono łącznie kwotę 8.100 złotych. W dniu 19 września 2013 roku strona pozwana przyznała powodowi świadczenie w wysokości 300 złotych, na które składały się koszty leczenia, udokumentowane stosownymi fakturami VA. Mając na uwadze przyczynienie się powoda do powstania szkody, strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 150 złotych. Dowód: akta szkodowe nr 2000214210

Przed zdarzeniem z dnia 23 lipca 2012 roku P. B. był w wojsku, ukończył również szkołę gastronomiczną, dorywczo pracował. Mieszkał z rodzicami. Pomagał matce w obowiązkach domowych, spotykał się z kolegami oraz dziewczyną. Dowód: zeznania świadka W. B. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 18 czerwca 2015 roku od 00:09:41 do 00:41:00)

W początkowym okresie po opuszczeniu Szpitala, P. B. nie umiał się podpisać, miał trudności ze spójnym pisaniem wiadomości sms, nie wiedział jak się nazywa, nie poznawał znanych mu sprzed wypadku osób. Znaczną część dnia przeznaczal na sen. Początkowo dostawał silne leki, a z biegiem czasu ich dawki były zmniejszane. Powód zachowywał się jak dziecko, przy jego boku nieustannie towarzyszyła mu rodzina. Odczuwał mocne bóle na zmianę pogody. Z powodu braku środków finansowych, powód nie mógł korzystać z prywatnych wizyt u lekarza psychologa. Z tej racji to członkowie rodziny starali mu się pomóc. Bywały momenty, iż powód zachowywał się agresywnie. Jedna z awantur zakończyła się policyjną interwencją. Powód miewał również myśli samobójcze. P. B. pozostawał na utrzymaniu rodziców. Większość kolegów przestała z nim utrzymywać kontakt. Zostawiła go dziewczyna. Korzystał sporadycznie z wizyt u ortopedy, neurologa i psychiatry. Zażywał mocne leki.

Przed wypadkiem powód był w pełni zdrowym młodym człowiekiem, podejmował dorywcze prace na budowie, co aktualnie nie jest możliwe. Miał podpisać umowę o pracę. Z chwilą wypadku, jego życie uległo zmianie. Zaczął zachowywać się jak dziecko, podejmował nieracjonalne zachowania. Członkowie rodziny nieustannie służyli mu pomocą. Do dnia dzisiejszego matka powoda pełni kontrolę nad regularnym przyjmowaniem przez niego leków, powód nie radzi sobie z przygotowaniem i wykonaniem prostych obowiązków jak przygotowanie prania i włączeniem pralki, prasowaniem, przygotowaniem jedzenia, ma napady agresji, zmienne nastroje. dowód: zeznania świadka W. B. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 18 czerwca 2015 roku od 00:09:41 do 00:41:00); zeznania świadka A. M. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 18 czerwca 2015 roku od 00:42:00 do 00:53:00); zeznania powoda P. B. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 18 czerwca 2015 roku od 00:53:00 do 01:03:00); wywiad z dnia 13.04.2013 r.- akta szkodowe nr (...)

Od sierpnia 2015 roku powód P. B. podjął pracę w stolarni w M.. Pozostaje pod stałą kontrolą psychiatry, u którego odbywa wizyty co 3 miesiące. Zażywa trzy razy dziennie leki uspokajające i wyciszające, które są mu podawane przez matkę. Miesięczny wydatek na zakup leków wynosi około 50 złotych. Na zmianę pogody odczuwa bóle, jednak są mniejszego nasilenia niż w początkowym okresie od wypadku. Zdarzają się sytuacje, w których fakt jego zdenerwowania zamienia się w agresję. Dowód: opinia biegłych lekarzy z (...) w K. wraz z pisemną opinią uzupełniającą, k. 142- 158; 180-186

Przeprowadzone aktualnie badanie fizykalno-ortopedyczne i neurologiczne, poza bolesnością opukową czaszki po stronie prawej, nie wykazało istotnych odchyłeń od stanu prawidłowego (w tym obecność patologicznych objawów ogniskowych i uszkodzeń nerwów czaszkowych). Na podstawie badania psychiatrycznego u powoda można rozpoznać zaburzenia osobowości na podłożu organicznym i łagodne zaburzenia funkcji poznawczych, co znajduje potwierdzenie w badaniu psychologicznym.

P. B. cierpi obecnie na zaburzenia osobowości na podłożu organicznym, czyli charakteropatię, której objawy pojawiły się w ciągłości po doznanym urazie komunikacyjnym. Poza tym cierpi on również na łagodne zaburzenia funkcji poznawczych. Objawy z nimi związane mają istotny wpływ na codzienne funkcjonowanie powoda. Wysokość tabelarycznego trwałego uszczerbku ma zdrowiu uwzględniającego charakter/ rodzaj następstw zdrowotnych pourazowych i stopień rozstroju zdrowia z nimi związanego został oszacowany na około 50 %.

Rokowanie, co do poprawy stanu zdrowia powoda należy uznać za niepomysłane, wymaga on przewlekłego leczenia psychiatrycznego. Wskazana jest również stała współpraca z psychologiem z zastosowaniem technik neuropsychologicznych. Powód wymaga regularnych wizyt w poradni/ gabinecie psychiatrycznym i psychologicznym nie rzadziej niż co 3 miesiące. Dowód: opinia biegłych lekarzy z (...) w K. wraz z pisemną opinią uzupełniającą, k. 142- 158; 180-186

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dowody w postaci dokumentów, w tym obszernej dokumentacji lekarskiej i akt szkodowych, akt sprawy karnej sygn. akt II K 57/13/K, których autentyczność i prawdziwość nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu w tym zakresie. Sąd oparł się również na dokumentach prywatnych w postaci pisemnych oświadczeń, którym przyznał nie tylko walor dowodowy wynikający z art. 245 k.c., ale w zestawieniu i porównaniu ich treści z zeznaniami świadków, Sąd uznał, że można na podstawie ich treści poczynić ustalenia faktyczne.

Mając na uwadze całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, Sąd pozytywnie też ocenił wiarygodność zeznań świadków W. B. oraz A. M.. Świadkowie ci mieli bezpośredni kontakt z powodem zarówno przed wypadkiem, jak i po wypadku i w sposób najpełniejszy mogli przedstawić zmianę jego sytuacji. Należy podkreślić, że mimo iż świadkowie są blisko związani z powodem, to ich relacja w odniesieniu do szkód, jakich doznał powód, nie jest wyolbrzymiona. Obiektywizm ich zeznań znajduje potwierdzenie w dokumentacji lekarskiej i stanowczych wnioskach opinii biegłych. Również ocena tych zeznań na podstawie zasad doświadczenia życiowego i wskazań wiedzy prowadzi do wniosku, że przedstawiana przez świadków sytuacja powoda po wypadku jest typowym następstwem doznanych urazów i przebiegu jego leczenia.

Również na tej podstawie należało uznać za wiarygodne zeznania powoda P. B., w których określał on rozmiary wyrządzonej mu szkody niemajątkowej. Wymienione przez powoda dolegliwości i utrudnienia w codziennym życiu nie zostały przez niego podniesione tylko na użytek niniejszego postępowania, ale były regularnie przez niego zgłaszane od początku leczenia, co znalazło swój wyraz w odpowiednich zapisach w dokumentacji lekarskiej. Sąd zdecydował się dopuścić dowód z przesłuchania powoda mając na względzie art. 302 § 1 k.p.c.

Za miarodajną dla ustalenia stanu faktycznego Sąd uznał także opinię biegłych lekarzy ze (...) w K. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo- Lekarskiej. Oba dokonane przez biegłych rozpoznania zostały postawione na podstawie wielospecjalistycznych badań lekarskich: badania psychiatrycznego, badania neurologicznego, badania ortopedycznego, analizy dokumentacji medycznej oraz zostały potwierdzone w badaniu psychologicznym. Nadto biegli posiadali stosowną wiedzę specjalną, jak i doświadczenie zawodowe, a wykonana przez nich opinia jest rzetelna. Sąd miał na względzie, iż strona pozwana zgłaszała zarzuty do w/w opinii, jednak biegli ustosunkowali się do przedmiotowych zarzutów, jasno i rzetelnie wyjaśniając, iż wątpliwości strony pozwanej nie znajdują uzasadnienia, zarówno w świetle wiedzy medycznej, jak i aktów prawnych.

Powództwo zdaniem Sądu Okręgowego jest w znacznej części uzasadnione.

Sąd uznał, iż za poniesioną krzywdę powodowi należy się zadośćuczynienie w wysokości 120.000 złotych. Sąd miał na względzie, iż w chwili wypadku powód miał jedynie 25 lat, był zdrowym, młodym i aktywnym młodym człowiekiem, który regularnie prowadził życie towarzyskie, spotykał się z dziewczyną, jeździł na rowerze czy skuterze. Z chwilą wypadku, jego życie uległo zmianie. Zaczął zachowywać się jak dziecko, podejmował nieracjonalne zachowania, miał myśli samobójcze, reagował bez powodu agresją. Członkowie rodziny nieustannie służyli mu pomocą, a dotychczasowi znajomi i dziewczyna zaprzestali z nim kontaktów. Nadto przez kilka tygodni P. B. przebywał w szpitalu, podejmując

niekontrolowane zachowania, a w końcu wypisując się z placówki na własne życzenie. Dalsze miesiące również nie były beztrudne dla powoda, jako że korzystał regularnie z wizyt u poszczególnych specjalistów, a przede wszystkim był zmuszony zażywać leki psychotropowe, czego nie zawsze był nawet świadom. P. B. pozostawał wówczas na utrzymaniu rodziców, a jego stan psychiczny uniemożliwiał podjęcie jakiegokolwiek zatrudnienia, mimo iż przed wypadkiem powód starała się podejmować okazjonalne prace, w tym pomagał również matce w obowiązkach domowych. Nie można również pominąć fizycznego bólu, który towarzyszył mu po opuszczeniu szpitala, w tym przede wszystkim nieustającego bólu pojawiającego się wraz ze zmianami pogody, który towarzyszy mu do dnia dzisiejszego.

Przede wszystkim jednak Sąd podkreślił, iż konsekwencją doznanych przez powoda obrażeń są zdiagnozowane u niego zaburzenia osobowości na podłożu organicznym (charakteropatia) i łagodne zaburzenia funkcji poznawczych. Z pisemnej opinii biegłych lekarzy wynika, iż niewątpliwie oba wymienione rozpoznania mają istotny wpływ na codzienne funkcjonowanie powoda. Niewątpliwie doznane dolegliwości są traumatycznym przeżyciem dla młodego mężczyzny, który przed wypadkiem był w pełni zdrowym człowiekiem, prowadzącym zwyczajne życie. Obecnie postawa powoda wskazuje, że nie uświadamia on sobie nawet, iż przed wypadkiem był innym człowiekiem, podejmującym inne działania. Nadto, stan zdrowia psychicznego powoda nie rokuje poprawy, a sam powód jest skazany na przewlekłe leczenie psychiatryczne. Jak podkreślili powołani w sprawie biegli wysokość tabelarycznego trwałego uszczerbku na zdrowiu uwzględniającego rodzaj następstw zdrowotnych pourazowych i stopień rozstroju zdrowia z nimi związanych, wynosi około 50%. Wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda ma znaczenie posiłkowe dla oceny wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia. Sąd podziela pogląd Sądu Apelacyjnego w K. który w orzeczeniu z dnia 18.02.1998r. (sygn. akt I ACa 715/97, OSA 1999/2/7) stwierdził, że w ramach art. 445 § 1 k.c. uwzględniane są okoliczności, które składają się na pojęcie krzywdy, jej rozmiar. Stąd posługiwanie się jedynie tabelami procentowego uszczerbku na zdrowiu i stawkami za każdy procent trwałego uszczerbku dla rozstrzygnięcia zasadności roszczenia o zadośćuczynienie i jego wysokości, znajduje jedynie orientacyjne zastosowanie i nie wyczerpuje wszystkich kryteriów oceny.

Suma przyznana powodowi tytułem zadośćuczynienia została w pierwszej kolejności pomniejszona o stopień przyczynienie się samego poszkodowanego do rozmiarów powstałej szkody, ustalony na 50%, zatem winna wynosić 60.000 złotych, która to kwota została z kolei pomniejszona o kwotę, która została już wypłacona przez ubezpieczyciela na skutek postępowania szkodowego, tj. o kwotę 8.000 złotych. Wobec powyższego Sąd zasądził na rzecz P. B. kwotę 52.000 złotych.

O odsetkach ustawowych od tego świadczenia Sąd orzekł na zasadzie art. 481 § 1 k.c. od dnia następującego po dniu doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej, wbrew żądaniu pozwu od daty wniesienia pozwu. Powód wzywał stronę pozwaną na wcześniejszym etapie do wszczęcia postępowania likwidacyjnego i pokrycia szkody na osobie (pismo z dnia 14 marca 2013 roku), jednak jak wynika z treści pisma, powód nie wskazał w nim żadnej dochodzonej kwoty. Jego wezwanie odnosiło się jedynie do pokrycia szkody na osobie i wskazaniu podstawy prawnej. W związku z powyższym określenie wysokości świadczeń w pozwie spełniło przesłankę prawidłowego wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki zostały zasądzone od dnia następnego po dacie doręczenia stronie pozwanej odpisu pozwu.

Kolejnym roszczeniem powoda było żądanie zasądzenia skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 sierpnia 2012 roku do dnia 28 lutego 2014 roku. Natomiast od dnia 1 marca 2014 roku żądano zasądzenia poszczególnych miesięcznych kwot tytułem renty. Treść uzasadnienia pozwu wskazuje, iż podstawę żądania powoda w tym zakresie, jest przesłanka zwiększonych potrzeb oraz przesłanka zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Uzasadniając zwiększone potrzeby powód wskazał na roczne wydatki związane z koniecznością dojazdu do placówek medycznych (16 dojazdów po 40 km- 646,40 zł), wydatki na zakup leków i zaopatrzenia medycznego (1.200 zł), na konsultacje medyczne (4 wizyty u ortopedy- traumatologa; 6 wizyt u psychologa lub psychiatry; 6 wizyt u neurologa) oraz koszty opieki i pomocy osób trzecich (6 h dziennie- 17.520 zł). Sumę w/w rocznych wydatków powód zmniejszył o 50%, uwzględniając stopień własnego przyczynienia się do powstania szkody.

Oceniając wzrost miesięcznych potrzeb powoda na leki związane z wypadkiem, Sąd wziął pod uwagę jego rzeczywiste wydatki wskazane w zeznaniach jego matki, która w zasadzie jest osobą odpowiedzialną za ich przyjmowanie przez powoda, a mianowicie w kwocie 50 zł. Sąd miał bowiem na uwadze, że są to wydatki na leki wyciszające i uspokajające, związane ze schorzeniami powstałymi u powoda na skutek wypadku.

Odnosnie stanowiska powoda w zakresie konieczności opieki i pomocy osoby trzeciej nad jego osobą, Sąd podzielił je za okres sprzed wytoczenia powództwa oraz za okres późniejszy. W tym bowiem okresie P. B. był osobą zależną od innych osób- członów swojej rodziny. Co prawda nie był osobą unieruchomioną, jednak jego zachowanie wymagało regularnej kontroli. Powód nie potrafił samodzielnie zażywać przepisanych mu leków, miał myśli samobójcze. Zatracił umiejętność sporządzania posiłków, nie potrafił składnie pisać. Tylko i wyłącznie pomoc i cierpliwość najbliższych mu osób pozwoliły na przetrwanie. W związku z tym, Sąd określając ich wartość, oparł się na zasadach doświadczenia życiowego i przyjął za uzasadnioną (zgodnie z żądaniem pozwu) potrzebę pomocy w zakresie 6 godzin miesięcznie i stawce 8 zł/h (Sąd uznał, iż taka stawka jest powszechnie stosowana i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i zawodowego). Zatem w okresie pierwszych 19 miesięcy od dnia wypadku, wydatki z tego tytułu wyniosły 27.360 zł. Natomiast w miarę upływu czasu od wypadku, powód nabywał poszczególne umiejętności. Obecnie pracuje, aczkolwiek jest zdolny do wykonywania jedynie prostych czynności. Okoliczności, iż do dnia dzisiejszego matka powoda pełni kontrolę nad regularnym przyjmowaniem przez niego leków, powód nie radzi sobie z przygotowaniem i wykonaniem prania, z włączeniem pralki, prasowaniem, przygotowaniem jedzenia, ma napady agresji, zmienne nastroje etc. z uwagi na utrzymujące się skutki wypadku w sferze neurologiczno-psychologicznej, a stan powoda nie rokuje poprawy, a wręcz biegli wskazali na pogorszenie stanu zdrowia powoda w przyszłości - wszystko to stanowi uznanie za zasadne roszczenia w zakresie opieki osoby trzeciej nad powodem w wymiarze 2 - 3 godzin dziennie.

Co do potrzeb powoda w zakresie kosztów wizyt lekarskich, powód domagał się kwoty 100 złotych za każdą z odbywanych konsultacji (ortopedyczna, psychologiczna lub psychiatryczna i neurologiczna). Wymieniona kwota w myśl zasad doświadczenia życiowego i zawodowego, nie jest kwotą wygórowaną. Tym niemniej Sąd zwrócił uwagę, iż podczas postępowania likwidacyjnego, strona pozwana wypłaciła powodowi łącznie kwotę 250 złotych (po 50% uwzględnieniu przyczynienia się powoda) tytułem zwrotu poniesionych kosztów leczenia. Powód nie był w stanie chociażby wymienić z jakich poradni korzystał i z jaką częstotliwością. Również pełniąca nad nim w tym okresie opiekę matka podała, iż łączny koszt konsultacji wraz z dojazdami mógł wynieść około 600 złotych. Zgromadzona dokumentacja medyczna również nie wskazuje, iż powód regularnie korzystał ze wskazanych w pozwie konsultacji medycznych, chociażby w ramach NFZ. W konsekwencji Sąd uznał, iż wydatki z tego tytułu za okres sprzed wytoczenia powództwa są nieudowodnione.

Nieco odmiennie Sąd ocenił żądanie za okres od wytoczenia powództwa. Sąd wziął pod uwagę opinię biegłych lekarzy, z której wynika, iż P. B. wymaga przewlekłego leczenia psychiatrycznego, winien odbywać regularne wizyty w gabinecie/ poradni psychiatrycznej nie rzadziej niż co 3 miesiące. Wskazana jest również stała współpraca z psychologiem z zastosowaniem technik neuropsychologicznych. Z uzyskanej w sprawie opinii nie wynika natomiast, iż powód winien korzystać również z poradni neurologicznej czy ortopedycznej. Na taki stan nie wskazują również zgromadzone w sprawie dowody. W konsekwencji Sąd uznał, iż uzasadnionym wydatkiem w sprawie jest koszt 4- krotnej wizyty w gabinecie psychiatrycznym oraz koszt 4- krotnej wizyty w gabinecie psychologicznym, co przy przyjęciu 100 zł za jedną wizytę daje roczny koszt 800 złotych. Nadmienić należy, iż ewentualne korzystanie przez powoda z wizyt w ramach NFZ, nie ma wpływu na ocenę zasadności roszczenia w tym zakresie. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art. 444 § 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. Do przyznania renty z tego tytułu wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwa czynu niedozwolonego. Sąd w tej kwestii zwrócił również uwagę na potrzebę minimalizacji kosztów. Poza tym, koszt wydatkowany na leczenie musi być uśredniony, bo nie zawsze będzie pokrywać się z rzeczywistym. Powód może mieć bowiem potrzebę prowadzenia konsultacji medycznych w szerszym zakresie, a być może zdarzą się okresy, kiedy będzie z nich korzystał rzadziej lub w ogóle. Przy zaleceniu przewlekłego leczenia psychiatrycznego, Sąd wziął pod uwagę, że aby było ono celowe musi się charakteryzować pewną ciągłością i systematycznością. Z drugiej strony Sąd wziął pod uwagę, że leczenie takie może być częściowo finansowane ze

środków publicznych, a jego koszt ustalony przez Sąd został zmiarkowany w stosunku do rzeczywistych, wykazanych przez powoda wydatków, jakie wcześniej ponosił na ten cel.

Przechodząc do wydatków przeznaczanych na dojazdy do poszczególnych placówek medycznych, Sąd mając na uwadze powyższe rozważania uwzględnił koszt czterokrotnego dojazdu w ciągu roku po 40 km (odległość M.i K.) w stawce 1,01/km, co dało roczny wydatek 324,00 złote.

W konsekwencji za uzasadnione wydatki w okresie przed wytoczeniem powództwa (obejmujące żądanie skapitalizowanej renty- okres 19 miesięcy) Sąd uznał: 950 złotych na zakup lekarstw (19 x 50 zł), 27.360 zł tytułem opieki i pomocy osób trzecich (19 x 30 dni x 6 h x 8 zł). Łącznie w/w wydatki opiewają na kwotę 28.310 zł. Mając na uwadze konieczność uwzględnienia 50% przyczynienia się powoda do skutków powstałej szkody, Sąd zasądził w punkcie wyroku kwotę 14.155 złotych tytułem skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 sierpnia 2012 roku do dnia 28 lutego 2014 roku. Zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia następnego po dniu doręczenia stronie pozwanej odpisu pozwu, znajduje tożsame uzasadnienia jak przy ich zasądzeniu dla zadośćuczynienia.

Natomiast uzasadnionymi wydatkami w okresie od dnia wytoczenia powództw (obejmujące żądanie miesięcznej renty) Sąd uznał: 50 złotych miesięcznie na zakup lekarstw (600 zł rocznie), 800 złotych rocznie tytułem kosztu wizyt lekarskich u psychiatry i psychologa oraz 324,00 złotych rocznie tytułem dojazdu do K. celem odbycia wizyty u lekarza psychiatry. Łącznie w/w wydatki opiewają na kwotę 1724,00 zł rocznie. Mając na uwadze konieczność uwzględnienia 50% przyczynienia się powoda do skutków powstałej szkody, wymieniona kwota winna wynosić 862,00 zł rocznie. W konsekwencji miesięczna kwota przeznaczona na w/w wydatki wyniosła 72 złote. Nadto należy uwzględnić koszt opieki nad powodem osób trzecich w wymiarze 2- 3 godzin dziennie licząc średnio po 8 zł za godzinę, a także fakt zmniejszenia powodzenia widoków na przyszłość. Przed wypadkiem powód był w pełni zdrowym młodym człowiekiem, podejmował dorywcze prace na budowie, co aktualnie nie jest możliwe. Miał podpisać umowę o pracę. P. B. cierpi obecnie na zaburzenia osobowości na podłożu organicznym, czyli charakteropatię, której objawy pojawiły się w ciągłości po doznanym urazie komunikacyjnym. Poza tym cierpi on również na łagodne zaburzenia funkcji poznawczych. Objawy z nimi związane mają istotny wpływ na codzienne funkcjonowanie powoda. Wysokość tabelarycznego trwałego uszczerbku ma zdrowiu uwzględniającego charakter/ rodzaj następstw zdrowotnych pourazowych i stopień rozstroju zdrowia z nimi związanego został oszacowany na około 50 %.

Rokowanie, co do poprawy stanu zdrowia powoda należy uznać za niepomyślane, wymaga on przewlekłego leczenia psychiatrycznego. Wskazana jest również stała współpraca z psychologiem z zastosowaniem technik neuropsychologicznych. Powód wymaga regularnych wizyt w poradni/ gabinecie psychiatrycznym i psychologicznym nie rzadziej niż co 3 miesiące. Bez wątpienia zatem zmniejszyły się w sferze zawodowej widoki powodzenia powoda na przyszłość. Mając na uwadze poczynione powyżej ustalenia odnośnie stanu zdrowia powoda i jego rokowań na przyszłość oraz 50% stopień przyczynienia się do wypadku, zasądzona została na rzecz powoda kwota 529,00 zł. tytułem renty o czym Sąd orzekł w punkcie II wyroku, począwszy od dnia 1 marca 2014 roku.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając i uwzględniając, że powód wygrał proces w 92 %, a przegrał w 8 %. Wartość przedmiotu sporu wynosiła w niniejszej sprawie 79.082,00 zł, a Sąd zasądził łącznie na rzecz powoda kwotę odpowiadającą wartości przedmiotu sporu w wysokości 72.503,00 zł (52.000,00 zł + 14.155,00 zł + 529,00 zł x 12).

O kosztach poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa Sąd orzekł w punkcie VII i VIII wyroku. Łączny koszt opinii biegłych wyniósł 11.740,20 złotych. Częściowo owy koszt został pokryty z zaliczki uiszczonej przez powoda w toku procesu (400 złotych) oraz częściowo został wypłacony ze środków budżetowych Skarbu Państwa (11.340,20 złotych). Z tożsamych sum został pokryty tymczasowo koszt tytułem udostępnienia dokumentacji medycznej (54,17 złotych). Zatem łączna kwota wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wyniosła 11.794,37 złotych. W konsekwencji punkcie VII wyroku na zasadzie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd nakazał ściągnąć od powoda kwotę 943,00 tytułem 8 %, a w punkcie

VIII od strony pozwanej kwotę 10.850,00 zł tytułem 92 % brakującej opłaty na wynagrodzenie za opinię biegłych i udostępnienie dokumentacji medycznej, które to kwoty tymczasowo zostały poniesione przez Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając wyrok w części dotyczącej 1/ w pkt. II w zakresie zasądzającym na rzecz powoda P. B. rentę w kwocie 457,00 zł od dnia 1 marca 2014r. płatną z góry do dnia 10-ego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek rat tytułem renty;

2/ w pkt. III zasądzającym na rzecz powoda P. B. kwotę 14155,00 zł tytułem skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 sierpnia 2012r. do dnia 28 lutego 2014r. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 czerwca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty w pkt. IV. ustalającym odpowiedzialność na przyszłość pozwanej (...) S.A. w W. za dalsze szkody doznane przez powoda P. B., które mogą ujawnić się w przyszłości jako następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 23 lipca 2012r.;

3/ w pkt. VI, VII oraz VIII tj. w części rozstrzygającej o kosztach procesu.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1/ naruszenie prawa materialnego - art. 444 § 1 k.c. - poprzez jego błędne zastosowanie polegające na uznaniu, że okoliczności niniejszej sprawy uzasadniają przyznanie na rzecz powoda skapitalizowanej renty za okres 19 miesięcy przed wytoczeniem powództwa w wysokości 14 155,00 zł, na którą składają się koszty zakupu leków oraz opieki osób trzecich, podczas gdy powód nie wykazał ponoszenia wydatków w wysokości uzasadniającej przyznanie na jego rzecz powyższej kwoty;

2/ naruszenie prawa materialnego - art. 444 § 2 k.c. - poprzez jego błędne zastosowanie polegające na uznaniu, że w przypadku powoda zachodzą przesłanki zasądzenia miesięcznej renty z tytułu zwiększonych potrzeb oraz zmniejszenia się widoków na przyszłość w wysokości po 457,00 zł, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie daje podstaw na orzeczenia na rzecz powoda renty w powyższym zakresie;

3/ naruszenie prawa materialnego - art. 189 k.p.c. - poprzez przyjęcie, że pozwany winien ponieść względem powoda odpowiedzialność za mogące się ujawnić w przyszłości skutki wypadku z dnia 23 lipca 2012r., podczas gdy powód nie posiada interesu prawnego wymaganego dla uznania zasadności tego żądania, a jego stan nie wskazuje na możliwość wystąpienia jakichkolwiek innych nowych dolegliwości czy urazów, od tych stwierdzonych na datę wyrokowania przez Sąd I instancji;

4/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i uznaniu, że powód posiada interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku z dnia 23 lipca 2012r., podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z treści opinii biegłych ze (...)w K. nie wynika, aby u powoda mogły ujawnić się jakiegokolwiek nowe negatywne następstwa tego wypadku;

5/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uchybienie przez Sąd I instancji zasadom logicznego rozumowania i zasadom doświadczenia życiowego i uznanie, iż wskutek wypadku z dnia 23 lipca 2012r. zmniejszyły się widoki powoda na przyszłość w zakresie uzasadniającym przyznanie mu renty z tego tytułu, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, iż powód podjął pracę zawodową, jest w znacznym stopniu samodzielny, a poziom intelektualny powoda w znacznym stopniu adekwatny do oczekiwanego, związanego z zawodowym wykształceniem powoda, deficyty poznawcze są łagodne, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż doprowadziło Sąd I instancji do błędnego zasądzenia powodowi renty w związku ze zmniejszeniem się widoków na przyszłość w związku z przedmiotowym wypadkiem;

6/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uchybienie przez Sąd I instancji zasadom logicznego rozumowania i zasadom doświadczenia życiowego i uznanie za uzasadnione i udowodnione roszczenie powoda w zakresie kosztów leków za okres przed wytoczeniem powództwa, podczas

gdy zgromadzona dokumentacja medycznie nie wskazuje, iż powód regularnie korzystał ze wskazanych w pozwie konsultacji medycznych (co skutkowało oddaleniem przez Sąd I instancji powództwa w zakresie kosztów tych konsultacji za czas przed wytoczeniem powództwa) a zarówno powód jak i jego matka nie byli w stanie podać nazw konkretnych leków przyjmowanych przez powoda - co miało istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż prawidłowe ustalenie powyższych okoliczności powinno doprowadzić Sąd I instancji do wniosku, iż powód nie udowodnił również regularnego przyjmowania leków w okresie przed wytoczeniem powództwa, z uwagi na niewykazanie przez powoda korzystania z konsultacji medycznych, podczas których leki te byłyby powodowi przepisywane oraz niewiedzy samego powoda i jego matki co do przyjmowanych przez niego leków, co winno skutkować oddaleniem powództwa w zakresie skapitalizowanej renty z tytułu zwrotu kosztów leków;

7/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęciu, iż z treści opinii biegłych ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w K. wynika zasadność sprawowania opieki nad powodem w związku z wypadkiem z dnia 23 lipca 2012r., podczas gdy opinie ww. biegłych nie odnoszą się do konieczności sprawowania opieki nad powodem, a nadto z samych opinii nie wynika, aby powód wymagał lub wymaga sprawowania nad nim opieki przez osoby trzecie - co miało istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż doprowadziło Sąd I instancji do błędnego zasądzenia powodowi renty w związku z kosztami opieki zarówno skapitalizowanej jak i na przyszłość w związku z przedmiotowym wypadkiem;

8/ naruszenie prawa procesowego - art. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. - poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów polegające na uznaniu w oparciu o doświadczenie życiowe i zawodowe Sądu, iż wskutek zdarzenia z dnia 23 lipca 2012r. powód wymagał i wymaga opieki osób trzecich w wymiarze 6 godzin miesięcznie i stawce 8 zł za godzinę w okresie pierwszych 19 miesięcy od wypadku oraz w wymiarze 2-3 godzin dziennie licząc średnio po 8 zł za godzinę w późniejszym okresie, podczas gdy ustalenie tego rodzaju okoliczności wymagało zasięgnięcia wiadomości specjalnych, czego Sąd I instancji nie uczynił, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż doprowadziło Sąd I instancji do błędnego zasądzenia powodowi renty w związku z kosztami opieki zarówno skapitalizowanej jak i na przyszłość w związku z przedmiotowym wypadkiem;

9/ naruszenie art. 232 k.p.c. - poprzez przyjęcie, że powód udowodnił wysokość skapitalizowanej renty z tytułu kosztów zakupu leków oraz opieki i pomocy osób trzecich w związku z przedmiotowym zdarzeniem za okres przed wytoczeniem powództwa podczas gdy z materiału dowodowego nie wynika, aby powód ponosił wówczas tego rodzaju koszty regularnie, w szczególności powód nie przedstawił dowodów zakupu leków, ani też żadnego innego dowodu wskazującego na regularne zażywanie leków w powyższym okresie, powód nie udowodnił, aby w powyższym okresie wymagał opieki osób trzecich w przyjętym przez Sąd I instancji wymiarze czasowym i kwotowym;

10/ naruszenie art. 232 k.p.c. - poprzez przyjęcie, że powód udowodnił zasadność roszczenia rentowego z tytułu zmniejszenia się widoków na przyszłość oraz kosztów opieki osób trzecich co do zasady oraz co do wysokości, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego, a w szczególności z treści opinii biegłych ze (...) w K. powyższe okoliczności nie wynikają.

Wskazując na powyższe zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części, tj. w zakresie: renty w kwocie 457,00 zł od dnia 1 marca 2014r. płatną z góry do dnia 10-ego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek rat; kwoty 14.155.00 zł tytułem skapitalizowanej renty za okres od dnia 1 sierpnia 2012r. do dnia 28 lutego 2014r. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 czerwca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty; ustalenia odpowiedzialności na przyszłość pozwanej (...) S.A. w W. za dalsze szkody doznane przez powoda P. B., które mogą ujawnić się w przyszłości jako następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 23 lipca 2012r. Nadto wniosła o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej stosownych kosztów procesu.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I Instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny przyjął za swoje oraz trafnie zastosował przepisy prawa procesowego i materialnego.

Podstawę zasądzenia renty na rzecz powoda stanowi przepis art. 444 § 2 k.c. Jak wynika z treści tego przepisu roszczenie o rentę przysługuje poszkodowanemu w razie:

- 1) całkowitej lub częściowej utraty przez niego zdolności do pracy zarobkowej,
- 2) zwiększenia się jego potrzeb,
- 3) zmniejszenia się jego widoków powodzenia na przyszłość.

Jak wynika z pozwu powód w zakresie żądania renty powoływał się na wszystkie trzy wymienione wcześniej przesłanki - w tym utratę perspektyw na przyszłość - podnosząc, że sytuacja powoda w całości wyczerpuje dyspozycję art. 444 § 2 k.c.

Jak wynika z uzasadnienia wyroku renta zasądzona na przyszłość na celu rekompensować powodowi uszczerbki majątkowe wynikające ze zwiększenia potrzeb powoda oraz zmniejszeniem widoków powodzenia na przyszłość.

Strona pozwana zarzuca zawyżenia renty zarówno zasądzonej za okres poprzedzający wytoczenie powództwa jak na przyszłość. Stanowisko to nie jest uzasadnione.

Jeśli chodzi o rentę skapitalizowaną, mającą charakter odszkodowawczy należy mieć na uwadze, że Sąd przyjął za wykazane i usprawiedliwione sprawowanie opieki nad powodem przez 6 godzin dziennie tylko przez 19 miesięcy. Przyjęta stawka za opiekę na poziomie 8 zł nie może budzić wątpliwości. Wydatki z tego tytułu wyniosły 27.360 zł.

Następnie Sąd policzył wydatki na leki i dojazdy do lekarzy – poza korzystanie ze środków NFZ. Przyjęcie 324 zł rocznie za dojazdy i 950 zł za leki w świetle opinii biegłych i zeznań świadków nie może być uznane za zawyżone. Łączną kwotę 28.310 zł Sąd podzielił przez dwa z uwagi na 50% przyczynienia się powoda.

Na rentę bieżącą składają się: 600 zł rocznie na lekarstwa, 800 zł na wizyty do psychiatry i psychologa, 324 zł na dojazdy. Połowa tych kwot wynosi 862 zł rocznie, czyli 72 zł miesięcznie.

Powód nadal wymaga opieki przez 2-3 godz. dziennie, co potwierdzili świadkowie.

Utrata widoków powodzenia na przyszłość u powoda jest oczywista. Zmiany organiczne w mózgu są dotkliwe, a szanse na poprawę nikłe. Ta część renty jest najtrudniej policzalna, dlatego zasadnie Sąd posłużył się A.. 322 k.p.c.

Należy jednak mieć na uwadze, że powód podjął pracę w stolarni dopiero w sierpniu 2015r. Jest jednak zdolny do wykonywania jedynie prostych czynności zatem może liczyć tylko na najniższe wynagrodzenie. Wcześniej pracował bez umowy na budowie zarabiając ok. 2.000 zł netto miesięcznie, co potwierdzili świadkowie. Obecnie nie jest w stanie tego czynić. Sąd nie uwzględnił utraconych zarobków powoda, więc należy je mieć na uwadze przynajmniej w ramach utraty perspektyw życiowych.

Nadto należy mieć na uwadze, że w sprawach o zasądzenie renty sąd nie jest zobowiązany do drobiazgowej dokładności. W tym zakresie powinien kierować się wskazaniem z art. 322 k.p.c. (wyrok Sądu najwyższego z 13.12.1999r, I CKN 832/98, niepubl.).

Ocena dowodów dokonana przez Sąd Okręgowy jest prawidłowa. Charakter i rozmiar uszczerbku na zdrowiu powoda związanego ze zmianami organicznymi w mózgu – opisanymi w opinii biegłych- pozwalają na przyjęcie konieczności

sprawowania opieki nad powodem również w chwili obecnej. Zeznania świadków potwierdzają, że taka opieka nad powodem jest sprawowana.

Nie mogą odnieść skutku zarzuty odnoszące się do ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki mogące ujawnić się w przyszłości. Wprawdzie biegli nie wypowiedzieli takiej tezy wprost, zapewne jednak tylko z tego powodu, że nie byli o to pytani. Z treści całej opinii wynika, że proces leczenia powoda nie jest zakończony, a stopień zmian organicznych w mózgu nie jest do końca pewny. Powód zatem uprawdopodobnił interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. w żądaniu przedmiotowego ustalenia.

Wszystkie powyższe uwagi prowadzą do wniosku, iż apelację należało oddalić, jako bezzasadną, w oparciu o przepis art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto zgodnie z zasadą wyniku sporu na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. i § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1805) w aktualnym brzmieniu.

SSA Paweł Czepiel SSA Sławomir Jamróg SSA Józef Wąsik